

Syfilis och sex män emellan

Syfilis orsakas av en bakterie och överförs vid oskyddade sexuella kontakter.

I Sverige har förekomsten av syfilis ökat hos män som har sex med män.

Syfilis är en relativt vanlig infektion i många länder med drygt 12 miljoner fall i världen per år.

Läs mer om syfilis och hur du kan skydda dig mot överföring.

Syfilis och

Syfilis kan vara helt symtomfri. Man kan vara smittsam i upp till två år från det man blev smittad, oavsett om man har symptom eller inte. Cirka tre veckor efter smittotillfället uppstår vanligen ett oömt sår på de ställen där bakterien kommit in i kroppen, men tiden kan variera mellan tre och 90 dagar. Såret kan vara på penis, i munnen/svalget eller på läpparna; i ändtarmen; ibland också till exempel på ett finger, pungen eller en bröstvårta. Såret kan vara så litet att det inte märks. Ett sår i ändtarmen upptäcks oftast inte heller.

Även utan behandling försvinner såret efter tre-sex veckor, men bakterierna finns kvar i kroppen. Inom några veckor till några månader efter smittotillfället kan sjukdomen visa sig genom ett utslag på huden. Under detta stadium kan symptom uppträda i stort sett i alla organ i kroppen och likna andra sjukdomar. Vanliga besvär är feber, trötthet, ledsmärtor och håravfall. Även allvarigare fall av nervsymtom kan förekomma. Dessa symptom försvinner oftast inom några veckor men kan upprepat återkomma under cirka ett år.

symtom

Om sjukdomen inte behandlas ger den upphov till en vilande/latent infektion som många år senare kan ge sig tillkänna genom skador på hjärta, hjärna, nervsystem eller andra organ. Sjukdomen är i detta stadium livshotande. En stor risk med syfilis är att sjukdomen kan förbli oupptäckt i sina första stadier.

Var kan jag testa mig?

Du kan testa dig på hud-/köns-/STI-mottagningar på de större sjukhusen, på infektionsmottagningar, vårdcentraler och om du är under 25 år på ungdomsmottagningar.

I Göteborg finns även Sahlgrenska Könsmottagningen Gayhälsan och Sexualmedicinskt Centrum samt RFSL Checkpoint.

Vanliga frågor

Vid vilka sexuella praktiker kan en överföring av syfilis ske?

Syfilis är mycket smittsamt. Bakterierna kommer in i kroppen genom små sprickor i huden eller genom slemhinnorna och finns i såväl sår i hud/slemhinnor som i blod och sädesvätska. Det innebär att syfilis kan överföras vid i stort sett alla sexuella praktiker som att suga av eller bli avsugen av någon; anala samlag, rimming, fisting; genom att dela dildos och andra sexleksaker. Eftersom bakterien finns i ett syfilissår kan den smitta via såret vid kyssar eller smeksex.

Hur kan jag få veta om jag har syfilis?

Blodprov kan visa tecken på syfilis först efter flera veckors symtom. Detta blodprov kan lämnas på de flesta sjukvårdsinrättningar. Ett positivt test måste alltid följas upp på en hud-/köns-/STI-mottagning. Där kan även tas prov från eventuellt syfilissår. Har man en gång haft och behandlats för

syfilis kommer det alltid att ge ett utslag i ett senare test. Därför är det viktigt att provsvaret bedöms av en läkare. Syfilis räknas som en allmänfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen, vilket innebär att du har rätt till kostnadsfri provtagning. Snabbsvarstester för syfilis utvecklas och kommer att kunna erbjudas på vissa mottagningar.

Går syfilis att bota?

Ja, men behandlingen blir mer komplicerad ju senare infektionen upptäcks.

Hur gör jag sexet säkrare?

Eftersom syfilis ger sår som kan sitta på könsorganen, analt, på läpparna eller i munnen är det viktigt att använda kondom och vattenbaserat glidmedel. Även på dildos och sexleksaker bör kondom användas. Använd handskar vid fisting. Sex som medför blödningar eller skador på slemhinnor överför infektionen lättare.

Uad händer om jag samtidigt har en annan sexuell infektion?

Hos en hivpositiv person kan en samtidig syfilis-infektion bli allvarligare och förloppet snabbare. Risken för att överföra hiv ökar också på grund av en ökad virusmängd och genom förekomsten av sår.

Denna broschyr är utarbetad av

Smittskydd Västra Götaland och
Närhälsan Kunskapscentrum för sexuell hälsa

Broschyren är framtagen 2016 med ekonomiskt stöd från statsanslaget, Insatser mot hiv, aids och andra smittsamma sjukdomar, som syftar till att nå målen i den Nationella strategin mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar (Prop. 2005/06:60)

Mer information finner du på

www.narhalsan.se/ksh
www.vgregion.se/smittskydd
www.1177.se